

الذوالحجین الحمیم

موضوع : توریسم ورزشی

ارائه دهنده : افسانه احمدی پور

رشته : مدیریت دولتی

استاد : جناب دکتر ابوالفضل زارعی

دانشگاه آزاد واحد قشم

چکیده

ورزش یکی از فعالیت‌های مهم گردشگران در حین گردشگری است و گردشگری و مسافرت نیز با انواع مختلف ورزش همراه است. توریسم ورزشی مقوله‌ای است که در تنظیم چندین دهه اخیر نه تنها رشد ارزی خوبی را برای کشورها فراهم آورده بلکه در توسعه فرهنگ و سلامت آنها نیز دخیل بوده است در این بین جزیره قشم جذابیت‌های بسیار زیادی به لحاظ گردشگری چه از جنبه تاریخی - فرهنگی و طبیعی برخوردار است که برخی از این جذابیت‌ها در ایران و حتی در دنیا کم نظیر می باشد و از هر کدام از آنها می توان در رابطه با گردشگری ورزشی استفاده بهینه را نمود. در واقع از ساحل دریا به عنوان جذابیت‌های گردشگری آبی تا غارها و مناطق ژئوتوریسمی که میتوان برای پیاده روی و انواع و اقسام جذابیت‌های گردشگری ورزشی بهره جست از طرفی مشاهده گردید که در ماه‌های سال سرد سال (ژانویه - فوریه - مارس - نوامبر - دسامبر) که در اکثر مناطق ایران حتی اگر کشورهای واقع در خط ۳۰ درجه شمالی به بالا شرایط سرد و نامساعد را داشته باشند در جزیره قشم شاهد شرایط مناسب به لحاظ آسایش اقلیمی بوده که گردشگران بسیاری برای بهره بردن از جذابیت‌های جنوب و هوای مناسب این جزیره به قشم سفر می نمایند

مقدمه

توریسم ورزشی مقوله است که در جهت چند دهه اخیر نه تنها روش ارزی خوبی برای کشور فراهم کرده بلکه در توسعه فرهنگ و سلامت آنها نیز دخیل بوده است ایران با داشتن شرایط بسیار مطلوب طبیعی برای تقویت این صنعت می‌تواند گامی موثر در پیشرفت و آبادانی خود داشته باشد به گفته کارشناسان صنعت گردشگری بدین لحاظ تجمیع سه شاخه از فعالیت های انسانی یعنی جهانگردی سه ورزش و سلامت تشکیل دهنده ساختار جدید و جامعه برای پر کردن اوقات فراغت و تفریح همراه با نشاط روحی و جسمی انسان ها شده است با برپایی مسابقات ملی و بین المللی نیاز به ورود جهانگرد لازم میشود اینجا نقطه‌ای است که جهانگردی با ورزش تلاقی پیدا خواهد کرد در کنار ایجاد زیرساخت‌های گردشگری و ورزشی تبلیغات رسانه‌ای داخلی و خارجی نقش بسیار موثری در جذب جهانگرد ورزشی خواهد داشت

توریسم ورزشی فعال

افرادی که برای شرکت در یک رشته ورزشی سفر می کنند، گردشگران توریسم ورزشی فعال هستند که طیف گسترده ای از رویدادها و رشته های ورزشی متنوع را شامل می شود، ورزش هایی مانند: قایق رانی، تنیس، فوتبال، والیبال، ماهیگیری، شنا، غواصی و ... از ورزش هایی محسوب می شوند که افراد برای شرکت در مسابقات آنها به کشورهای دیگر در سراسر دنیا سفر می کنند.

توریسم نوستالژیک و مشاهیر

این زیرمجموعه از توریسم ورزشی شامل سفرهایی است که برای بازدید از جاذبه های گردشگری ورزشی انجام می گیرد و می توان تالار مشاهیر ورزشی در نقاط مختلف دنیا، موزه های ورزشی و ورزشگاه های مشهور و بزرگ دنیا را نام برد که تورهای مختلف بازدید از این مکان ها را برگزار می کند. ملاقات با ورزشکاران مشهور و محبوب نیز در این گروه جای گرفته اند.

مخاطبان توریسم ورزشی

مخاطبان توریسم ورزشی وابسته به نوع ورزش مورد نظر متفاوت است، اما بررسی های کلی نشان دهنده این موضوع است که بیشترین مخاطب توریسم ورزشی را مردان ۱۸ تا ۳۴ ساله تشکیل می دهند که از نظر اقتصادی در سطح متوسط می باشند.

چشم اندازی دقیق تر از محاسبه و مطالعه دقیق آمار و ارقام بدست آمده است که برای مثال به چند مورد اشاره می کنیم؛ طرفداران و علاقه مندان به ورزش های فوتبال و بسکتبال جوانتر از طرفداران ورزش هایی چون کریکت هستند. با توجه به اینکه رشته های مختلف ورزشی مخاطبان خاص خود را دارد، با این وجود در سالهای اخیر توریسم ورزشی در تمام رشته های ورزشی افزایش چشمگیر داشته و در حال پیشرفت می باشد و یکی از دلایل اصلی برای سفر و تعطیلات محسوب می شود.

دلایل فراگیر شدن توریسم ورزشی

عوامل گوناگون و متعددی در فراگیر شدن و پیشرفت این مجموعه از صنعت گردشگری موثر بوده است که در این میان به چند مورد مهم آن به اختصار اشاره میکنیم:

. دلایل و الزامات اقتصادی

. دنیای نوآوری و فناوری

. تغییر در ارزش و نگرش ها

وظایف دولت در توریسم ورزشی

۱- اولین وظیفه دولت ایجاد هماهنگی میان نهادها و سازمان‌های گوناگون دست‌اندرکار در این صنعت است. یکی از فواید اصلی ایجاد هماهنگی میان سطوح مختلف سازمانی جلوگیری از دوباره‌کاری‌ها، بی‌سر و سامانی‌ها و همچنین ائتلاف منابع است.

۲- سومین وظیفه دولت وضع قوانین و مقررات است که مربوط به صدور ویزا، دریافت مالیات، حفاظت از محیط زیست و مواردی از این دست بوده و به‌طور مستقیم روی صنعت گردشگری تاثیر می‌گذارند.

۳- یکی دیگر از وظایف دولت کمک‌های مالی به دیگر بازیگران حاضر در صحنه گردشگری است.

۴- در نهایت وظیفه ارائه مشوق‌هایی برای جلب و جذب بخش‌های دیگر بر عهده دولت است که این مشوق‌ها می‌توانند مالی یا غیرمالی باشند مانند انجام و حمایت از طرح‌های تحقیقاتی.

مزایا و منافع توریسم ورزشی

توریسم ورزشی علاوه بر تاثیرات مثبت و منفی که دارد، قطعاً مزایا و منافی را شامل :

. تبدیل ورزش ها به منبع سرمایه گذاری در صنعت گردشگری

. رشد اقتصادی با ایجاد فرصت های شغلی جدید

. معرفی تصویری مثبت از جامعه شهر یا کشور میزبان

. افزایش امکانات به ویژه امکانات ورزشی

. فرصتی ایده آل برای تفریح و سرگرمی جوانان

. توسعه زیر ساخت های جدید

نگاهی به قشم

قشم در دهانه تنگه هرمز است. این جزیره مدخل ورودی خلیج فارس از دریای عمان یا تنگه هرمز.

این جزیره از شمال به شهر بندرعباس، مرکز بخش خمیر و قسمتی از شهرستان بندر لنگه، از شمال شرقی به جزیره هرمز، از شرق به جزیره لارک، از جنوب به جزیره هنگام و از جنوب غربی به جزایر تنب بزرگ و کوچک و بوموسی محدود می‌گردد.

فاصله جزیره قشم (از بندر قشم) تا بندرعباس ۸/۱۰ مایل (۲۰ کیلومتر)، تا بندر هرمز ۷۲/۹ مایل (۱۸ کیلومتر)، جزیره لارک (تا مرکز دهستان لارک) ۸۵/۴ مایل (۹ کیلومتر)، تا جزیره بوموسی ۰۱/۸۸ مایل (۱۶۳ کیلومتر) و جزیره تنب بزرگ ۵۵/۶۱ مایل (۱۱۴ کیلومتر) است.

مساحت جزیره

مساحت جزیره ۱۴۹۱ کیلومتر مربع، حدود ۵/۲ برابر دومین جزیره بزرگ خلیج فارس یعنی بحرین است. طول جزیره از بندر قشم، تا بندر باسعیدو در انتهای جزیره را در منابع مختلف بین ۱۰۰ تا ۱۳۰ کیلومتر تخمین زده‌اند و بیشتر روی طول ۱۱۵ و ۱۲۰ کیلومتر تکیه شده‌است. در گزارش توجیهی اجرای قانون تعاریف، طول سراسری جزیره قشم را ۱۲۰ کیلومتر ذکر کرده‌اند. عرض جزیره، در نقاط مختلف متفاوت بوده و به‌طور متوسط دارای سه عرض: کم (بین طبل و سلخ)، زیاد (بین لافت کهنه و شیب دراز) و متوسط (در منطقه اسکان) است. با این وجود، عرض متوسط جزیره قشم را ۱۱ کیلومتر می‌توان محسوب داشت.

اقلیم جزیره و صنعت گردشگری

جزیره قشم به توجه به قرار گرفتن در نزدیکی کمربند استوا از آب و هوایی گرم و مرطوب بهره می‌برد این مشخصه در فصل سرد سال از اهمیت بالایی برخوردار است به طوری که همزمان اردیبهشت با منفی ۳۰ درجه قشم از گرمای بالای ۲۰ درجه برخوردار است این بزرگ‌ترین امتیاز برای توسعه توریسم در فصل سرد سال است.

اثرات مثبت دولت در توریسم ورزشی

از جمله مزایای این صنعت گستردگی زمینه اشتغال در آن است به گونه ای که هم کارگران ساده بدون مهارت و هم صاحبان مهارت‌های گوناگون می‌توانند در این رشته شاغل شوند، به طوریکه اشتغال در این صنعت باعث افزایش ظرفیت و درآمد ملی هم به صورت ارز خارجی و هم باعث سرعت بخشیدن به گردش پول در کشور میزبان می‌شود. از طرف دیگر گردشگری به عنوان یک رشته مهم از بخش خدمات مستلزم به کارگیری نیروی انسانی است. شاید مهم‌ترین دلیل ماندگاری جمعیت در جزیره همین باشد که نکته بسیار مهمی است زیرا که توسعه فعالیت‌های گردشگری نیاز ایجاد شغل‌های زیادی در زمینه حمل نقل، اقامت گاهی، خرید سوغات و تغذیه است فعالیت گردشگری یک صنعت خدماتی است و می‌تواند مشاغل گوناگون و متعددی را در بازارهای کالا عرضه کند. اشتغال در هتل‌ها، رستوران‌ها، آژانس‌های مسافرتی و خدمت در شرکت‌های حمل و نقل و به طور کلی اشتغال کلیه کسانی که با گردشگران خارجی به شکلی از اشکال سر و کار دارند، همگی به نیروی انسانی نیاز دارند که به موازات افزایش گردشگرها این نیاز شدت می‌گیرد.

اثرات منفی در توریسم ورزشی

با توجه به این که گردشگری دریایی، جزیره‌های و ساحلی است گردشگران در آن از تسهیلات چندگانه در خشکی و دریا شامل دیدن مناظر، ورزش، خرید و غیره بهره می‌برند که توسعه این وضعیت در صورت ضعف مدیریت زیست محیطی می‌تواند حیات و آینده جزیره را به خطر اندازد.

- آلودگی آب‌های ساحلی
- انباشت زباله‌های جامد
- ماهیگیری غیر قانونی
- ریختن لوازم مورد نیاز برای سفرهای دریایی
- محدودیت در استفاده از مواد غذایی مغذی در آب‌های ساحلی

راهکارهای عملیاتی برای توسعه گردشگری ورزشی جزیره قشم

برنامه ریزی در راستای برگزاری تورنمنت های ورزشی با توجه به وسعت قابل قبول جزیره و سرانه بالای اختصاص یافته به هر یک از ساکنان فضاهای جغرافیای زیادی در اختیار است تا با برنامه ریزی در زمینه هایی برگزاری مسابقات ورزشی هم در خود جزیره و هم در آب های اطراف جزیره را فراهم آورد.

امروزه در برگزاری این نوع مسابقات و تورنمنت های ورزشی در مقیاس های مختلف چند فاکتور مهم و تأثیرگذار وجود دارد که به این فاکتورها معروف هستند. جاذبه ها، دسترسی، سازگاری، همسازی با محیط و فعالیت ها نقش خلاقیت نیروی انسانی در فرایند توسعه پایدار، نقشی بی بدیل است و آینده هر ملتی را نیروی انسانی آن تعیین می کند.

پایداری در فاکتورهای توازن اجتماعی، محیطی و اقتصادی برای عملکرد طولانی، از مسایل حیاتی دنیای امروز محسوب می گردد. یکی از فاکتورهای مهم موفقیت پایدار یک سازمان و یا کسب و کار، نیروی انسانی خلاق آن سازمان است.

گردشگران جام جهانی قطر بدون روادید به قشم وارد می‌شوند

به گزارش ایسنا، افشار فتح الهی در نخستین جلسه کمیته اجرایی جام جهانی فوتبال ۲۰۲۲ قطر در جزیره قشم اظهار کرد: فرصت سوزی سال‌های گذشته امکان ایجاد امکانات زیرساختی برای میزبانی از تیم‌های فوتبال حاضر در قطر را از ما گرفته است و در این مدت زمان کوتاه باید برای میزبانی شایسته از تماشاگران مسابقات برنامه‌ریزی کنیم. وی افزود: گردشگران می‌توانند بدون ویزا به دو منطقه آزاد قشم و کیش وارد شوند و به همین دلیل مسئولیت اصلی پذیرایی از تماشاگران جام جهانی بر عهده این دو جزیره قرار دارد.

رئیس هیئت مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم گفت: باید در سه حوزه میزبانی از گردشگران، افزایش مبادلات تجاری و جذب سرمایه گذار برنامه‌ریزی کنیم تا بتوانیم از فرصت جام جهانی بیشترین بهره را ببریم.

جزیره قشم، آماده جام جهانی قطر در ۲۰۲۲ می‌شود

تشابه آب و هوایی و مسافت کم جزیره کیش با کشور قطر، امکانات ورزشی، اقامتی، عدم روادید، اعلام آمادگی بخش خصوصی جهت سرمایه گذاری و همچنین قرار گرفتن جزیره کیش به عنوان پایلوت دریایی کشور در بخش ورزشی، می تواند به عنوان مقصد مهم گردشگران از سراسر دنیا در این رویداد مهم باشد.

منطقه آزاد کیش از نظر جاذبه های گردشگری مورد توجه شمار زیادی از گردشگران داخلی و خارجی می باشد از این رو ظرفیت های بوم گردی، خانه های سنتی و صنایع دستی، خود جاذبه های مهمی برای گردشگران خارجی است.

با توجه به ظرفیت های خوب منطقه آزاد کیش برای برگزاری اردوی تمرینی تیم های فوتبال و معرفی شایسته جاذبه های گردشگری و اقامتی با همکاری وزارت ورزش و جوانان، فدراسیون فوتبال و میراث فرهنگی و گردشگری می توان گام های موثری در این زمینه برداشت.

اهمیت کیش در جام جهانی قطر

جزیره کیش هم‌اینک ۱۹ هزار و ۲۰۰ تخت آماده دارد که به گفته مسیح‌الله صفا، عضو ستاد جام جهانی در این جزیره، اقامت در آن‌ها یک‌چهارم قیمت هتل‌های قطر تمام می‌شود. از آنجا که بازی‌های جام جهانی در تقارن با سفرهای پاییزه ایرانی‌ها به کیش است، در زمان جام جهانی ۲۰۲۲ می‌توان دست‌کم پنج‌هزار تخت استاندارد در اختیار تماشاچیان قرار داد، به طوری که رضایت آن‌ها را جلب کند. بهترین اقدام برای تبلیغ ایران و جلب توجه فردی که مخاطب اخبار رسانه‌های خارجی است، حضور در تبلیغات رسانه‌ای جام جهانی و معرفی ایران در پروازهای قطر از همین حالا است، آن هم با محتوایی متفاوت از آنچه وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی برای جلب دیگر گردشگران تولید کرده است، تا این‌گونه به ابهام و پرسش‌های تماشاچیان پاسخ مناسب داده شود. بسیاری از تماشاچیان جام جهانی فوتبال درباره چگونگی گرفتن ویزای رایگان ایران، مسیر دسترسی، بافت اجتماعی، فرهنگی و جغرافیای متفاوت آن در مقایسه با کشورهای عربی، سیاست، لباس و پوشش، خوراک و نوشیدنی اطلاعاتی ندارند، از همین‌رو جام جهانی ۲۰۲۲ در صورت مدیریت درست می‌تواند فرصت غنیمتی برای توسعه گردشگری در ایران باشد.

خلاصه و جمع‌بندی

کشور ایران به دلیل برگزاری مسابقات بکر و ناب باستانی و جذاب پتانسیل زیادی در زمینه گردشگری ورزشی دارد. طبیعت چهار فصل ایران می‌تواند میزبان بسیاری از رویدادهای ورزشی باشد و گردشگران را جذب کند. البته مشروط بر آنکه فکری به حال بانوان شود. مسئولین و سیاست‌گذاران می‌توانند وضعیت گردشگری ورزشی در ایران را بهبود بخشند. اگر شرایط کشور از نظر فرهنگی و ارزشی تعدیل شود راه توریسم ورزشی باز است. سازمان میراث فرهنگی و گردشگری و کمیته ملی المپیک در این حوزه نق مهمی دارند. گردشگری می‌تواند از نظر فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی بر میزان درآمد و رشد کشورها تاثیر بگذارد. این روش یکی از منابع مهم اشتغال‌زایی و کسب درآمد نیز محسوب می‌شود. امروزه رویدادهای ورزشی بسیار مورد علاقه و توجه عامه مردم و ورزشکاران هستند.

منابع

بررسی چگونگی توسعه گردشگری ورزشی جزیره قشم . سیروس قنبری (استاد یار جغرافیا)

<https://elearnpars.org/article/what-is-sporting-tourism>

<https://fa.shafaqna.com>

<https://www.imna.ir/news/576109/>

<https://safarzon.com/mag/>